

niso pričali. Čudilo pa nas je, da ta debeli gospodine s tremi konjskimi repi ni prišel. Hoteli smo se mu zopet smejeti, ker komandira tako strašno prijetno. Ako kje gori, pa mu ne paše, pa ne pride gasiti, kakor lansko leto, ko je rudniška hosta gorela. „Tu ne grem“, je takrat dejal, „ta hosta je gverkovska in le nekaj od kmetov...“ Moj ljubi „Stajerc“, kako se tokaj pri nas godi. Ves gospodarski razvoj našega kraja pride vendar od rudnika in fabrik, torej od industrije. In tak človek kakor je ta Podmenik, hoče zoper industrijo delati. Ti modri Podmeniki, ali ne veš, da imaš tudi ti industriji zahvaliti, da si dacaš ali privatni uradnik, kakor se sam imenuješ. Mi bi le radi vedeli, kje si uradniške skušnje delal. Da se ti bolj dobro, kakor marsikateremu uradniku godi, to vemo pač nastanko... Še nekaj: Naši veteranci so ob sv. Rešnem telesu „asurkali“. Nekateri hudo-mušniki trdijo, da je Podmenik zato tako jezen, ker ga veteranci niso hoteli povabiti, da bi k njimi pristopil. Zaradi tega menda tudi kot „hauptman“ gasilcev noče več veljati. Na svinjenje, drugič še kaj več!

Ali si se že na

„Stajerca“

naročil? Ako ne, stori to takoj! Naš list je edini, popolnoma neodvisni zagonitnik kmetskih, delavskih in obrtniških interesov!

„Stajerc“

Izhaja tedenako na najmanje 8 straneh in pri-namamo najmanje 3 slike v vsaki številki. Košta pa „Stajerc“ celo leto

samo 3 krone.

Vsi na delo, da se naš list še bolj razširi, nasprotnikom v jazo, ljudstvu pa v korist!

Novice.

Pazor, Izazori! Inzerati za „Stajerca“ se sprejemajo razven v upravnosti tudi še na sledenih krajih:

Marmor: papirna trgovina Rud. Gasser.

Celje: knjigotržnica Fritz Rasch.

Radična: knjigotržnica J. Šerševič.

* * *

Preti televajem! Poročali smo v zadnjih številkah na podlagi nepobitnih resnic, da so prvaški narodnjaki pridelki s kamenjem, poleni, z nožmi in revolverji nastopati. Čedno ni, da je „narodnjaka stranka“ zdaj popolnoma podivljana.

Saj neno časopisje naravnost potičiva k zločinu. Svoj čas je vendar Plojeva ljubljanska cuja odobravala, ako so proklete roke brezvestnežev nežno sadno drevje ob okrajnih cestah polomile in uničile. In zdaj se veselita celjska lista „Narodni dnevnik“ in „Narodni list“ vsakega tolovajskega napada od prvakov nahujskih barab. To veleodstojno „časopisje“ je spravim veseljeno poročalo, da so v Hrastniku „narodnjaki“ naložili kamenje na železniško progo in da bi kmalu 30 oseb umorili, da so na Ptujski gori postavo v blato teptali, da so pri Bratčicovi krčmi pri Ptiju s poleni in kamenji napadli izletnike, da so pod konje streljali, medtem ko je bila na vozu množica otrok itd. itd. Vse take falotovske zločine, ki niso v nobeni kulturni deželi mogodi, odobruje prvaško časopisje. In ti ljudje zahtevajo visoko šolo, ti ljujde govorijo nekaj o dostojnosti, o morali, o olikanosti... Dosej so prvaki na spodnjem Stajerskem in na Koroškem le dokazali, da so v vsakem oziru podivljani in da hodejo tudi pošteno slovensko ljudstvo po vzoru balkanskih paroparjev podivljati... Ali tako zločinsko nasilje se ne more dolgo držati. Kdor s terorizmom nastopa, ta propade tudi v terorizmu. Cela vrsta prvaških hujškačev „narodne stranke“, ki so lomili sadejo drevje, pobijali šolske šipe, se pretepavali s policaji, delali javna nasilista, pobijali iz političnih vzrokov itd. itd., sedi že v jaci. In mi garantiramo, da tako divjanje ne bude nikogar prestarišilo. Enkrat se bode že eden napadalcev opekel, da bode to dolgo pomnil. Roparji in tolovaji nas ne bodejo strahovali, — to naj se voditelji narodnjakov dobro zapomnijo.

Vse za Srbe: Na Srbskem se je pred kratkim zgodila večja povodenj. Isto tako je divjala velikanška nevihta v okraju Weiz na Stajerskem, ki je napravila velikansko škodo in tudi zahtevala življenje 12 oseb... Dobro je, ako čuti človek za nesrečnega bližnjega. Ali kako se slavno prebivalstvo slovenske prestolice, „bele Ljubljane“, ob tej priliki obnaša, to je pač malo čudno. Za Srbe so Ljubljanci s svojim županom Hribarjem takoj nastavili pomožni odbor in nabirajo zdaj denarje. Za prizadete Stajerce pa ne ganijo niti z mezincem. Srbi, ki so bili vedno največji sovražniki Avstrije, so torej slovenskim prvakom več vredni, nego zvesti Stajerci. Pa še nekaj: ko je leta 1895 velikanški potres raztresil Ljubljano, ko je bilo celo mesto v razvalinah, takrat so bili Nemci prvi, ki so slovenskim ponesrečencem prišli na pomoč. Nemci so prve kronice poslali, Nemci so prvo lačno prebivalstvo stili, Nemci so največ denarja dali. In danes? Danes je splavala ljubljanska hvaležnost po Savi in Hribarjevi gospodi bije arce edino še za Srbe in Russe... .

Aha, aha! Iz Domžal na Kranjskem se poroča, da je tamošnjo veteransko društvo zopet sklenilo, vpeljati nemško komando, medtem ko je imelo doslej vsled prvaške hujškarije sloven-

Oberlajtnant Hofrichter — na smrt obsojen.

Mesece dolgo je trpel na preiskava proti oberlajtnantu Hofrichterju. Končno je svoj grozoviti zlodaj sam priznal. Kakor znano, je skul s strupom celo vrsto tovaršev umoriti, da bi potem sam avanzaš. Enega je tudi v resnicu umoril. Te dni je izreklo vojno sodišče nad Hofrichterjem svojo sodbo. Obsodilo ga je nameč na smrt na višnjah. Ako vrhovni sodnik to potrdi, se ga bode obesili. Mogoče je pa tudi, da se ga pomilosti na 20 letno ječo. Vojno sodišče je obstojalo iz 8 oseb i. s. dva lajtnanta, dva oberlajtnanta, dva hauptmana, auditorja in enega stabnega oficirja. Naša današnja slika kaže obsojenega morilca (kakor je bil v preiskovalnem zaporu) in poleg njega sodniško dvorano, v kateri se je izrekla smrtna obsodba. S tem je ta krvata žaloga končana.

Hofrichter in einer Photographie während des Universitätsverfahrens.

Zum Hofrichter Prozess.

ško komando. Kaj neki je temu vzrok? Pričel je pač drugi veter pihati in srbski prijatelji se ne bodejo več v cesarski skupni šopirili.

Tu treba delati! Prvaki vedno vpijejo po slovenski visoki šoli, čeprav so najinteligentnejši Slovenci danes že sami izprevideli in to tudi že opetovano izjavili, da je slovenska univerza danes nemogoča in nepotrebna. Vsi pametni ljudje so namreč že izpozvali, da je treba splošno kulturno stanje slovenskega ljudstva izboljšati. Pri temeljih se mora zidati pricti in ne pri strehi... Prav zanimive so v tem oziru številke, ki kažejo razmerje onih oseb, ki ne znajo ne čitati in ne pisati. V čisto nemških deželah je takih oseb prav malo. Tako pride v Salzburgu na vsakih 200 oseb komaj 1 analfabet. Čisto drugega pa stoji stvar v slovenskih pokrajinal. Prav slabo stojijo planinske dežele Kranjska, Štajerska in Koroška. Na Štajerskem imamo 3,92%, na Kranjskem 5,01%, in na Koroškem celo 5,74% analfabetov. To je dokaz, da so razno Slovenci Slovenci v tem oziru zanemarjeni. Nemci imajo namreč na Avstrijskem le 2,44%. Slovenci pa 6,92% analfabetov. Na vsakih 100 Slovencev pride torej 7 oseb, ki ne znajo niti pisati niti čitati. Pač žalostna slika! Tukaj naj bi prvaki zastavili svoje moći, tukaj naj bi delovali. Ali oni hujškajo ljudstvo v politične boje, v gospodarskem in duševnem oziru je izanemarjeno!

Prvaška zagrinjenost. Kakor znano, izrabljajo prvaški hujšaki šole, cerkev, urade in sodnijo v svoje politične namene. Te dni enkrat se je vršila v Gradišču pred deželnim nadšodniščem neka razprava. Kot ubožni zastopnik prišel je tudi znani prvaški hujšak iz Ljubljane dr. Orašnik. Mož je nalač slovensko govoril, tako da ga nikdo razumel ni. S tem je preprečil redno uradovanje sodnije. S tem je pa tudi svojo stranko oskodoval. Ali zo je prvaškim advokatom vse eno. Saj se vemo spominjati na slučaj, da je neki prvaški advokat v Trstu nalač slovenski govoril, tako da so tega jezika neveči italijanski porotniki obtožena na smrt obošdili. Tako grdo politiko uganjajo prvaški dohtarji celo pred sodnijo.

Okrezne sodišča v Rudolfovem bi rado — tako nam piše — začilalo v neki zadeti Franceta Gačnika iz Celja ali okolice. Gačnik se vabi, da naznani svoj naslov. Vai, ki vedi zanj, se prosijo, da naznani njegov naslov okr. okrožnemu sodišču v Rudolfovem.*

Iz Spodnje-Stajerskega.

Dolžni zbor Štajerski torej junija meseca ne bude zboroval. Vzrok: brezvestna prvaška obstrukcija slovenskih poslanec. Velikanško škodo, ki je s tem povzročena, smo že opetovano popisali. Omemimo le še enkrat grozne posledice pri regulaciji Drave in Pesnice, omenimo pa tudi, da je valed tega pojava deželni odbor potom cesarjevega dovoljenja prisiljen, dvigati deželne dokide, brez da bi to deželni zbor dovolil. Mi živimo torej vsled prvaške obstrukcije približno tako, kakor na Rusku. Prvaki pa še trdijo, da delajo za ljudstvo. No, to ljudstvo bode že enkrat s pravki obračunalo!

V ljubljanski „Slogi“ se zopet ponavlja staro iz, da so septembra 1. 1908 napadli na ptujskem kolodvoru neke romarje in vrgli križ na tla. „Sloga“ je plačana edino v ta namen, da iz varnega ljubljanskega zaščita brani in hvali hofrata Ploja, katerega nobena stranka več ne mara. Kar je torej v tej canji, zato je Ploj sam moralno odgovoren. Ko je Ploj svoj čas v neki interpelaciji isto neroslico trdil, imenovalo ga je „nemško društvo“ v Ptaju nesramnega lažnika. Tega pričmka se Ploj do danes še ni opral; nasprotno pa njegov list ponavlja isto laž... Javnost je valed tega s Plojem gotova! Mož, ki nosi pečat laži na čelu, je za javnost — moralčna nula!

Tolovajski napadi, ki so jih povzročili prvaški nahujšanci v zadnjem času zlasti v ptujskem okraju, napravili so na vse strani mogodišni vtiš. Vsak olikan človek je razburjen nad takim divjanjem, vsak pametni človek obsoja tisto prvaško časopisje, ki hoče tudi na Štajerskem udomačiti manire srbskih kraljemonilcev. Nož, poleno, revolver in kamenje, to so znaki prvaške „kulure“ na spodnjem Štajerskem...

Ali ne samo izobraženi ljudje po drugih krajih se razburajo nad tem tolovajskim počenjanjem, tudi slovenski kmetje sami obsojajo najdolčnejše divjanje pravakov. Slovenski kmet je po svoji naturi miren in pameten, on je nasprotnik nasilja. In ti slovenski kmetje se zdaj sramujejo, da divjajo prvaški hujščaki na tolovajski način. Prvaki delajo s avojim nasiljem sramoto celemu slovenskemu ljudstvu. To je resnica! Mi, ki poznamo slovensko ljudstvo natanko, vemo dobro, da je nedolžno pri temu temu. Kmetje nimajo časa, da bi organizirali zahrbne roparske napade, kakor so se vrili pri Bračiči; kmetje vedo, da je tolovaj vedno osramočen, pa čeprav je napadenega polbil. Pa še nekaj v slovensko ljudstvo: da mu taka politika polena tudi v gospodarskem oziru škoduje. Kmetje, ki prihajajo k nam, povprašujejo že, kaj pravi nemško časopisje k temu divjanju. Ko smo nekemu kmetu povedali, da je nemško časopisje hudo rasburjeno, zaklical je: Ali nam ti vragovi prvaki še vedno niso dovolj nemški kupcev odčrli? Noben človek se ne bude več k nam priti upal, ako bodo javnost izvedela, da je takoj polno prvaških roparjev... In prav je imel kmet. Dobro vemo, koliko so zločinski prvaški napadi v ptujski okolici že od leta 1908 sem kmetu škodovali. Vinaki trgovci so izostali in štajersko vino kupujejo ravno Nemci. Tako je tudi pri drugem blagu. Zato pravimo: Hujškanje, divjanje, pobijanje prvakov škodovalo bode nezrečeno slovenskemu ljudstvu, ki mora vedno račnati za prvaške divjake plačevati!

Denuncijant je, kakor pravi pregovor, najverjetneši šuft v deželi. Lopovski napad pri Bračičevi bajti pri Ptaju hočejo udeleženi tolovaji na ta način "oleplati", da denuncirajo po "narodnem" časopisu nekaj nemških uradnikov. Kakor da bi slovenski uradniki prvaške barve ne imeli proste politične volje in bi ne bili dani raznih prvaških društev, ki so dostikrat protivstrijaki in več sindikalisti. Oj, tudi mi bi lahko denuncirali, ko bi se nam to rokodelstvo ne grousilo! Ravnov sedaj pustimo lahko nekoga zagrizenega prvaškega učitelja iz ptujske okolice par tednov zapreti, tako da ingabi slabšo; morda hoče prvaško časopisje ime izvedeti? Ko bi mi bili tako podli denuncijanti, kakor prvaški dopisniki, bi prav nič ne čakali. In takih sludentov je dovolj! S tem da se uradnike denuncira, seveda še ni opravilen roparski napad pri Bračiču. Sicer pa razumevo veselje ptujskih "narodnjakov" nad podlino denunciranjem. Saj je vendar eden voditelj ptujskih "narodnjakov" človek, ki se mu je pred sodnijo dokazalo, da je denuncijant.

O napadu pri Bračičevi krčni pri Ptaju prinaša zdaj "narodnjačko" časopisje slaganje in falotsko zavita poročila. Bračičova banda se menda zato jezi, ker je baje državno pravdništvo v to zadevo pogledalo in ker se bode pred sodnijo dokazalo, je li smejlo prvaški hujščaki s poleni, nožmi in kamenji mirne izletnike napadati. Kaj bi "narodno" časopisje pisalo, ko bi Ptujčani hujščaki Bračiča z mokrimi canjami iz mesta pognali, ako bi prišli s svojo turško bando podgane preganjati? Zob za zob! Bračičova krčna je zdaj znana, v najslabšem pomenu besede znana, in upamo, da bode oblast nadaljnje tolovajski napade ob tej prvaški bajti prepričila! Tolovaji pa naj se le perejo po narodnjačkem časopisu. Tako kakor pere in hvali "Slov. Gospodar" farje, ki so kasnovani kot krvoprisežniki, tako pere in hvali "Narodni dnevnik" poulične tolovaje in roparje. To je "duševno" in "izobraževalno" delo slovenskega časopisa. Slovensko ljudstvo se mora pač teh revolverskih listov batiti in sramovati! Kar se pa tiče napada tolovajev pri Bračiču, ne bode nočeno zavijanje pomagalo. Oblast mora storiti svojo dolžnost in zločinci morajo biti kaznovani!

Pri svinjaku. Prijatelj Tebničmar nam piše: Svinjak in petje, to pač nimata nič skupnega. Ali zadnjič sem hodil tam nekje pri gostilni "morenberk" Muršeca, ko vidim nakrat črno postave prihajati. Prišle so bliže in bliže. Opazil sem spoznal jih celo vrsto. Prišel je učitelj

Serona z mršavo brado, posojilniški pisar Babič, ki zna tako natanko prisegati, nadalje bolelni bobnar Kocmut, ki se je šele zadnjič obstrelil in s katerim ima baje državno pravdništvo opraviti, prišel je znani Salančon in prišli so še drugi. Kakor strahovi so korakali in se plazili okoli Muršičeve krčme. Spravili so se zadaj k svinjaku. Slišali smo nekne prasičke, ki so družbo z veseljem pozdravili... Dosej še nisem vedel, kaj ti nočni strahovi pravzaprav misljijo. Ali kar nakrat stoji med njimi penzionirani učitelj Muršec. In mož vzdigne roko ter prične takatirati. In zapeli so, zapeli so podoknico, da se je prasičkom srce v telesu preobračalo. Zapeli so tam pri svinjaku in prasički so basirali, da je bilo veselje. Jaz pa sem nakrat izpoznam, da obstoji nekaj zveza med prvaškim petjem ter svinjakom. Vsakdo se izbere pri petju svoj prostorček. G. ganist poje na kóru, igralka v teatru, petelin na gnoju in ptujski prvaki ob svinjaku. In vsi imajo prav...

O ti "krigerji" ti! Pri procesiji so se zopet postavili, kakor fant na štelungi. Brez šale, prav pridno so marširali pod vodstvom žaidarja Vesnika. Vsa čast, kar je prav je prav. Celo sveti Miha je imel veselje nad temi hrabrimi sinovi majke domovine. Le nekaj po mojem mnenju ni bilo pravilno. "Krigerjem" je nameč manjkala sokolska banda iz Rogovnice. Odkar je mladi Bračič postal "bandafirer" pri tolovajskih napadih, se menda ne upa mestnih podgan s svojo "godbo" vznemirjati. In tako so moralni vrlji "krigerji" za nemško godbo končati. Žeidarju Vesniku se je gotovo žolc izil od same jeze. Ja, ja, je že tako. Posebno žalostno je to že zaradi tega, ker "krigerksi" društvo za rogozniško sokolsko bando plačuje. Ako postane kakšni član "krigerjev" bolan, potem se mu da leto in mož odleti iz društva. Za boljane člane nima to društvo denarja. Pač pa za sokolsko bando. Eden "krigerjev", ki se je že naveljal Vesnikove komande, nam poroča, da je to društvo za Bračičovo "plehmoško" 50 krov darovalo. Hmm, ali so res vsi "krigerji" tako neumni, da pastijo s svojim denarjem tako gospodarči? Pač žalostno znajo, na res pa zasebno... Pa še nekaj bi prav radi izvedeli? Od kedaj pa smo ljudje, ki niso bili nikdar pri soldatih ali v cesarski službi, jubilejske medajle nositi? Taki ljudje, ki hočejo paradičati v vojaški sukni, hreč da bi cesarju kedaj služili, taki ljudje naj si obesijo medajle iz starih podiplatov na prsa. Te bode na vsak način bolj primerno. Šočtar Pavlinič bode take medajle prav nad indeksoval. Tako, vrlji "krigerji", zdaj pa adio! Le ponodi dajte mir, kajti to ni prav, kdo se še ob 10. uri sledi v Mahoričevi krčni trobiti. Mi sicer ne vemo, ali se je "krigerksi" trompetter pri Bračiču trobiti učil, ali pa noči bi pa le radi mir imeli...

Znan Kocmut, ki se je v Ptaju zadnjič obstrelil, je že zopet ondral. Kakor znamo, na pravil je ta poiskus samozmot lasto, ker ga je baje revisor laško-žalske pivovarne presestil. Po mostu se govorji, da jo večja sveta denarja ingerila in da sodnija celo stvar preiskuje. Mi pa danes ne rečemo ničesar. Omenimo pa, da naj se žaloko-laska pivovarna sama za nos prime. Kajti ta prvaška fabrika plačuje svoje

uslužbence tako slabo, da morajo ti končno — krasti. Mi s tem seveda nočemo braniti bobnurje "sokolske bande" Kocmuto. Ali reenico treba povedati?

Tolovajski napad v Mariboru. Na eno zadnjih nedelj napadla sta na cesti od Lembaba proti Mariboru dva boljša prvaška hujščaka, ki igrata veliko vlogo v Mariboru, nekega nemškega trgovskega pomočnika. Napadla sta ga brez vsacega vzroka, edino iz političnega sovrašča. Ovadba na državno pravdništvo je že narejena in se bode pred sodnijo pokazalo, kakšni junaki so ti prvaški gospodje, ki nadomestijo izobrazbo s tolovajskimi napadi. To je "boljša slovenska družba" v Mariboru. Med poulične pretepače je ta družba začela... Prvaški listi o temu napadu seveda molčijo kot grob. Se menda svojih lastnih pristaev sramujejo.

O veteranskem sestanku v Mariboru prinesli bodovali v prihodnji številki daljše poročilo, ker nam danes žalibog prostora primanjkuje.

O Grilu v Slov. Bistrici, ki je bil zaradi grde goljufije pri kvartanju v večmesečno ječo obsojen, prinesali bodovali zaradi pomanjkanja prostora prihodnjič daljše poročilo.

Iz Vareje prinaša celjaki "Narodni list" neki članek, ki je skoraj preneuan, da bi se mu odgovarjalo. List celjskih dobitarjev tolci, da so v Vareji slabe ceste, da okrajni zastop ničesar ne storii za varjejske ceste, da je župan v Vareji temu kriv, da se je nekemu knetu zunanjščina odtrgal itd. Itd. Mi smo prepričani, da bi varjejski župan vse rad storil, kar si posestniki želijo. Manjka mu le nekaj — denarja. Občina je žalibog revna in ne more tako z denarjem okrog metati, kakor tisti celjski dobitarji, ki znajo kneto tako dobro gultiti in odirati. Kar se pa okrajnega zastopa tiče, vpravljamo v prvi vrsti, kaj je prejšnji prvaški zastop za Varejo storil? In saj imamo tudi zdaj slovenske zastopnike v okrajnem zastopu; takaj pa nict ne rečeo? "Narodni list" pa sploh ne vidi, kaj pride, ko late, da gradi okrajni zastop je tam ceste, kjer imajo Ornagi, Slavitschi, Strachilli itd. svoje vinograde. Ravnov v Vareji imajo namreč Ptujčani lepe gorice! Tu so vinogradi g. Ornagi, Strachilli, Šperkovi itd. Tako bije "Narodni list" sam sebe po zobič. Ravnov zato, ker imajo Ptujčani tam svoje gorice, nadejo sami zahtevati novih cest; kajti potem bi takoj vstala kakšna zabita prvaška butica in bi rekla, da delajo to iz sebičnosti... Sicer pa odtkarjenje celjskega listu nima nobenega pomena. Njegovi umazani dopisniki ne bodo županu in ostalim odbornikom skradli časti. Napredni župani v Halozah se ne bodoje dali povzeti od dobitarskih župinj v Celju. Omenili smo vse to edino iz tega vzroka, da izposna ljudstvo vso laživoč prvaških listov in lističev. Pa adio!

Kaplan Jakob Rabuz, vrlj naš prijatelj, s katerim smo imeli toliko zahvale, prestavljen je iz St. Barbare v Halozah v Gornjograd. Na njegovo mesto pride kaplan Berk. Za Rabuzo je to prav dobro, kajti on je abstinent in abstinenti ne spadajo v Haloz. Sicer pa tudi z Vogrinom nista bila posebna prijatelja. Na vsak način želimo Rabuzetu mnogo sreča in naj se nas le spominja. Mi se ga bodovali tudi spomin-

Morilka svojega moža.

Frau von Schänzel-Weser Schriftsteller A.O. Weber

Te dni se je soper prav mogo o procesi gopte pl. Schönebeck-Weber govorilo. Kakor znamo, je svoj čas hauptman pl. Göben ustrelil njenega moža, majorja pl. Schönebecka. Takrat se je govorilo, da je imel morilec s to temo ljubezensko razmerje in da ga je ona nahujicala k umoru. Sodnici izvedenci pa so takrat rekli, da je tenu duševno bolana. Zato so jo izpostavili iz preiskovalnega zapora. Med tem časom pa se je gopta Schönebeck sopet poročila z znanim berolinškim pisateljem A.C. Weber. Zdaj pa se je uvedpa soper zoper še soper preiskava, da je njenata hauptman Göben, da naj njenega prvega moža umoril. O izidu cele rasprave bodovali sklici umora obdoljene ženske in njenega sedanjega moža, pisatelja Weberja.

njali, zlasti ako bode zopet čez potoke skakal in politiko uganjaj. Adijo, prijatelj!

Presimo čednosti! Nekateri odraženi ljudje še vedno ne vedo, kako se naj človek čedi. Počne ženice n. p., ki prihajajo v Ptuj v mestno cerkev, pošejo preje ali pozneje enega skravnih koton ob cerkvenem zidovju, tako da je tam polno kupčekov. Te babnice so pozabile, da pri cerkvi ni treba gnojiti in da imamo danes poleg drugih potrebnih uredi tudi strnišča. V gledališkem poslopu tik cerkev je vendar stranišča. Seveda, moški oddelek se tam tudi ne sme za posadanje kupčekov porabiti. Prisimo torej vsaj v mestu malo čednosti!

Volilni boj za mandat pokojnega Ježovnika se je že na celi črti pričel. Pri tem je stvar že naprej precej jasna. Mi smo namreč trdno prepričani, da bode žalobče klerikalni kandidat izvoljen. Kakor znano, so klerikalci profesorja dr. Verstovškega kandidirali. Najbolj smedno je, da klerikalni listi pravijo, da je bil Verstovšek „od ljudstva“ kandidiran. Kako neki to „ljudstvo“ izgleda? Tonzure, crne suknje in farovake zaharice so to „ljudstvo“. Ljudstvo, pravo ljudstvo, ki misli z lastnimi možganami, ne mara za dohtarsko zastopavo. „Narodna stranka“ dolgo časa ni nobenega kandidata našla. Končno se je vendar župan Kac iz Šmartnega pojavit, ki zdaj kandidira. Za danes o tej kandidaturi nicedesar ne spregovorimo. Vprašamo župana Kaca le to-le: Ali boste v slednjem izvolitve zasedovali gospodarsko delo ali pa narodnjakarsko politiko? Ali se boste za gospodarske potrebe kmetov zavzemali, ali pa za uradnika vpraševanja? Ali boste samostojni, ali pa le orodje celjskih dohtarjev? Upamo, da g. Kac na ta vprašanja odgovori, kajti prihodnjic zavzamemo svoje stališče napram teji volitvi. Ni istključeno, da postavimo i mi svojega kandidata, zlasti ker smo nam v tem volilnem okraju jako veliki prisluh. Torej, g. Kac, prisimo jasni odgovor!

„Vera poča“, tako doni klic iz vseh krajov in koncov. Nekaj je sicer na tem rešenega in ne more se zatajiti, da vera v resnici pesa. Vprašanje je le, kdo je temu žalostnemu pojavu kriv? Mi trdim, da ljudstvo ni krivo! To ljudstvo se drži katoliške vere z vso vemo, z vsem navdušenjem, to ljudstvo je in ostane v resnici krščanskega prepričanja. Ni ga na svetu takoj vplivnega lista in ne govornika, ki bi mogel ljudstvu vero iz arca iztrgati. Ali prvi vzrok potanja vere je slabo obnašanje, slab vragled, ki ga dajejo gotovi gospodje. In prav žalostno je tudi, da cerkvena oblast ne kaznuje take garjeve ovece tako strogo, kakor to ljudstvo v svoji pravi pobožnosti želi. Omenimo le en slučaj: Kakor znano, bil je čršnjevski fajmočter Sušnik zaradi napovedovanja h krivemu pričevanju na večmeseč-

no težko ječo obsojen. Ta sodba je bila pri vseh sodnijah, tudi pri najvišjem sodišču, potrjena. In vsakdo bi mislil, da je stvar s tem gotova. Ali ni! Ta Štefnički namreč, ki je umazal svojo duhovniško obleko s krvim pričevanjem, ta človek opravlja baje še dane s božjo službo. Vaš njegov nastop je najgrše izvajanje in pohujanje v cerkvena oblast — je gluha in slepa . . . Žalostno je to dejstvo in mi prosimo v imenu vseh vernih faranov, da se temu grdemu pohujjanju konec naredi! (Glej tudi današnji dopis iz Črešnjevca).

Sejem v Ptaju, ki se je vrnil 1. junija, se je prav dobro obnesel. Prignal se je 392 konjev, 1.276 kosov govede in 1031 svinj. Cene so bile male višje, trgovina pa izbrana. Prihodnji sejem s konji, govedo in prašiči se vrši 15. t. m., prihodnji svinjski sejem pa že 8. t. m.

Umrila je v Ptaju gospa Ana Hickel v 73. letu svoje starosti. Pokojnica, ki je mati znanega trgovca, je bila velika dobrotnica in splošno priljubljena. Bodí ji zmajica lahka!

Premirjanje konjev. Letošnje premirjanje konjev se vrši 5. dne julija v Središču in 9. dne julija v Ptaju. Opozorjamo konjerje nato.

Volitve v skrajni zastop regazišč. Razglas. Ker je poslovna doba okrajnega zastopa rogaškega pretekla, je namestnik odredil raspis nove volitve. Volilni imenini so sestavljeni in izpolnjeni pri ces. kr. okrajnem glavarstvu v Ptaju, kakor tudi pri ces. kr. davčnem uradu v Rogatcu med uradnimi urami vsakemu v pregled. Morebitni ugovori proti volilnim imenom se imajo v zapadnem roku 14 dni vlotiti pri okrajnem glavarstvu v Ptaju. Rok pričenja 11. dne junija 1910. l. Na pozneje violene ugovore se ne bo moglo oskrati.

Iz Ptaja. Porocali smo že zadnjic, da je bil g. okrajni glavar dr. Adam Weiss p. l. Schleusen burg iz Ptaja v Maribor predstavljen. Vodstvo okrajnega glavarstva v Ptaju pa je prevzel okrajni komisar g. dr. Eugen Netolicka z. k. Osipotjujoči okrajni glavar bil je eden najvzestanjših in najmarljivejših uradnikov. Pri vsem temu pa je značilni s osebno ujndajnostjo ter strogo breslanskarsko objektivnostjo svojo dočnost izpolniti. Kot uradnik kakor kot zasebni človek pridobil si je mnogo simpatij. Želimo mu tudi v njegovem novem vodstvu mnogo sreča in uspeha!

Na posnet od grozne nevihte prizadetemu prebivalstvu v okraju Weiz je oddala tudi iz Ptaja 2. kompanija pionirjev.

Preležeči poselje. Okrajni solski svet v Rogatcu je sklenil, da se določi počitnice na vseh v ta solski okraj spadajočih solah za čas od 1. septembra do 31. oktobra. Konec solskoga leta se vrši torej v tem okraju 31. avgusta.

Iz Brežice na Savi se nam poroča, da velja na tamsočnjem kolodvoru dvojna pravica. Prvački zagrizenci n. p. smejo brez kart na peron priti. Pa temu ni morda portir kriv. Krivi so vse drugi gospodje. Mislimo, da velja tudi v Brežicah ena in ista pravica za vse ljudi.

Cesta Konjice-Oplotnica. Politični obhod za novo cesto Konjice—Oplotnica se je že izvršil. Nova cesta imela bodo izvrstno leto v krasni pokrajini, ki je bila dovolj popolnoma bres protmeta. Nova cesta bodo se 6 km krajša od stare. Zgradbo dobi brizone vrli inženir g. L. Miličič, ki je svoj čas tudi železničar Policanje Konjice zgradil. Za novo cesto gre odboru, zlasti pa g. Wessenscheigu, velika zahvala.

Polar in čudežna reditev. V Prevratu pri Konjicah udarila je strela v gospodarsko poslopje posestnika Leškovarja. Poslopje je popolnoma pogorelo in je škoda za 3200 K. Domuča požarna brama je prepričila rasturanje ognja. Zanimivo je, kako je posestnik odšel gotovi smrti. Par minut, predno je strela udarila, spal je namreč že v slamu. Tukrat ga pa piči muha. Ves jesen ostane in ko pride vun, vidi da je vse v ognju. Ko bi ga muha ne zbudila, gotovo bi našel smrt v plamenih.

Ogenj. V skladislu firme Hickl v Ptaju je prišelo preteko nedeljo goreti. Ljudje so ogrejali pravčasno opasili in zadušili.

Napad. Več fantov je v Mariboru ponoči bres vroča napadlo dva mesarska pomočnika in ju ranilo. Glavnega pretepača, nekega Ogrizeka iz Hoč, so zaprli.

Sablija. V Celju sta se sprila delavec Kon-

rad Skoff in lajtnant Milko Mikolič. Zadnji je potegnil sablio in ranil delavca. Vzrok celega pretepa še ni natanko znan.

Trpinčenje živali. Svinjski trgovci Jeza je z nekim tovaršem gnal kravo proti Ptiju in jo hudo mučil ter pretepal. Policaj je to surovo postopanje ustavil in Jeza sodniji naznani. — Pri temu je nekaj zanimivega. „Narodni dnevnik“ namreč tega Jeza napada zaradi te krave. Jeza pa ni samo hud prvak, marveč je tudi oni človek, ki je na železnici v Pragerskem tako divjal, da ga je moralna sodnija občutno kaznovati. Takrat se je „Narodni dnevnik“ grozovito za tega divjaka potegoval, zdaj pa — ga pusti na cedilu. Oj ti dolednost celjska ti!

V piganosti je skočil delavec Wegund v Celju v okno in si prizadel na glavi rano. Potem je hotel še v Savinjo skočiti. Ali ljudje so ga pomirili.

Sleparij je delavec Ribič pri Celju na ta način, da je potiljal z otroci v razne trgovine po blago, to pa na druga imena. Slepjarja so zasili.

Tat. V Mariboru se je vtihotaplil neznani tat v vilo Badl in je mnogo biaga, denarja ter oblike pokradel.

Zaradi muzike sta se sprila v Mariboru tiskar Šinkovec in agent Šeligo. Zadaji je rasbil neko siro in je bil prvi pri temu ranjen. Oj ti muzika ti!

Zastrupil se je v Celju delavec Malis in je kmalu nato umrl. Vzrok sasnomora je baje beda.

Strelka povzul. V Ptaju je povozila Jursova kočija 4% letnega sinčka mizarja Nerata. Otrok je bil tetko poškodovan. Pravijo, da kučilj to mu ni kriv. Pri tej prilnosti pa opozarjam g. Jurso na svojega sina, ki z motorjem prav lahkomiseln po mestu in okolici divja, tako, da se jo le čuditi, da se ni že večkrat nosreč zgodila.

Smet v zaporu. V sledi piganosti so v Mariboru zaprli 61 letnega posetnika Martina Justincia iz Slinvice. V zaporu je moč umrl.

Iz Koroškega.

Velika napredna zmaga. Nasiči citateli so gotovo že spominjajo, koliko smo imeli s prvačno občino Sele in opraviti. „S-Mirovi“ hujščaki, na čelu jih politiknjoči fajmočter Nagel, so hoteli v Selah vse Nemce in naprednjake kar potreti in uraučiti kranjako-srbko strahovlado. Nečuvano nasilje, najgrše obrekovanje, izrabljajanje vere v politične namene, vse to so bila sredstva prvačkih hujščakov. In vse to jim ni nič pomagalo. Domuča koroško ljudstvo je obrnilo kranjaki hujščarji hrbet in je vrglo čini občinski odbor. Šest mesecov je trajal ta volilni boj, v katerem so nasprotniki nečuvano izvrševali. Preteko nedeljo pa se je izvrnila volitev. Črnuhi so določili nedeljo za volitev, da bi še v zadnjem trenutku v cerkvi agitirali in katoliško vero za kranjako hujščarje izrabljali. Preje so črnuhi celi teden od hiše do hiše agitirali, kakor judovski agenti. In vkljub temu se panslavistično nasilje črne stranke ni moglo vzdržati. V velikanskih bojih so zmagali naprednjaki. Uapeh volitve je sledile: V 3. razredu prišlo je od 96 volilcev 77 k volitvi; tu so smagali črnuhi. V 2. razredu je dobila vsaka stranka po 11 glasov; šreb je poklical dva naprednjaka in dva klerikalca v odbor. V 1. razredu pa so dobili naprednjaki 7, črni pa le 4 glasov. Izvoljenih je bilo torej skupno 6 naprednih Korošcev in 6 črnuhov. Virilni glas graščino Holdenburg pa je nemški in tako imajo naprednjaki večino. Pravica je zmagala! Vsa prvačka hujščarja ni mogla ničesar storiti. Čast vrili koroškim volilcem, ki so pokazali, da se ne pustijo od kranjkih rogovilev hujščat! Koroška Koroščem!

Prvačka gospodarstvo v Šestah. Pisate se: Pametni ljudem so se gotovi izdatki posameznih občinskih odbornikov, zlasti velike žrtve za panslavistične namene, že davno sumljivi zdele. Nasilno postopanje fajmočter Nagela seveda ni pripustilo, da bi se ljudje za to natancneje pobrigali. Tudi je pri temu sumljivem skrivjanju fajmočtru njegov pomagač Florjan Olip, p. d. Maže pomagal, kateri sicer sam ni posebno lahke vesti. Davkopalčevalci pa so k vsemu temu molčali in trpeli in le skrivaj pesti stikali. Ali zdaj, ko se je pričela nasilna nadvlada

Peter Rosegger.

Danes prislanamo sliko najpomembnejšega Štajerskega pisatelja, dr. Petra Roseggerja. Veliki ta mislec se odlikuje zlasti vsej svoje vrote ljubezni do kmečkega ljudstva. Vsi njegovi večji spisi so vseti iz Štajerije kmetov in tudi večjidel pisani v sarenju teh kmetov. Ljubezen do rodne grude, do zelenje Štajerske

Peter Rosegger

domovine je pri Roseggerju nekaj začilnega in krasrega. Mi smo svoj čas z nekaterimi prevodili iz Roseggerjevih vravnih spisov seznamili svoje čitatele z delom in mi prejeli velikega tega ljubitelja kmetov. Ob priliki prisememo še kakšno povest iz peresa odličnega tega moza.

črne bande podirati, prišlo je tudi do revizije občinskih računov. In zdaj se govor, da manjka okroglo 8.000 krov občinskega denarja. To je za občino Seča pač velika svota, kajti ves davčni predpis te občine znaša nekaj čez 3000 K. Prvački občinski sultani se baje izgovarajo, da so ta denar v slovenskih bankah menda na Kranjskem našli. Ali potrdila za to trditev dolej niso mogli predložiti. Ljudstvo pa je hudo razburjeno in se povprašuje: ali se bode tudi pri nas tako zgodilo, kakor se je svoj čas v sv. Jakobu v Rožu godilo? Ljudstvo zahteva najstrožjo preiskavo in hoče natanko vedeti, kje je tistih 8000 krov občinskega denarja? Holah prvaki, odgovorite! Korosko ljudstvo pa zdaj tudi natanko vidi, kam pride občina, ki jo vodijo prvaki in kakšno je to prvačko gospodarstvo!

Na Koroškem je vzbudilo naše poročilo glede v Ameriko pobeglega kaplana Šilarja iz Hrastnika veliko zanimanja. Dobili smo od raznih strani vprašanja o tej zadevi. Pobeglega kaplana se smatra namreč povsed za sina nekega klerikalnega posestnika v občini Gottestal. Mi za danes ne moremo povedati, ali je to istina. Poizvedeli pa budemata natanko in potem vse povedali. Na vsak način pa že danes pribijemo resnico, da jo je kaplan Šilar resnično natihoma v Ameriko popadel in da je obenem hčerka nekega klerikalca z njim odpovedala. To je resnica! Nasprotiani našega lista naj torej nikar "Stajerca" ne obrekajo in naj mu nikar ne očitajo lažnosti, kajti kar smo o temu žalostnemu romanu slovenskega kaplana pisali, da je vse res. Odpotovanje v Ameriko torej ni tako nedolžno, kakor bi to gotovi ljudje radi pokazali. Ako pa ne budejo ponehali zlobni jesiki naš list napadati, potem jim povemo, da so tudi drugi listi ta ljubljenski roman kaplana popisali. Povedali pa budemata tudi, kdo je kriv, da je Šilar dubovnik postal. Torej malo potrpljenja, prihodejte pojasnimo celo zadevo!

Prevalje. Piše se nam: Tukajšnji kapelan Krajiček Štritof ne mara za molitev, pri njemu je hujskanje poglavitna red. Krajiček je sklical na največji praznik celega leta, na dan sv. Trojice, mladični shod, kateri se je vrnil med cerkvenim opravljanjem v znani gostilni, kjer se naravnost sploh potreže. Namesti da bi ta dan kaplanec molil v cerkvi in nagnal otroke v cerkev k molitvi uru, otvoril jo shod in povdajal mladiči, kateri še krah ne zna rezat, kranjake želje. Kje pa pač vera? Pri naši duhovščini v prvi vrsti! Vprašamo, a to ni kaj grdega, da Krajiček rabi mladino za hujskanje, namesti da bi šla v cerkev? Ko so napravili sociji po cerkvenem opravlju shod, kako so vpili tedaj naši črnuchi, "hudič bode nesel vse udeležence"; kdo bode le kaj nesel Krajičeve udeležence? Priti bo moral najvišji vladar, "satán" ta krumpasti. Ko je Krajiček razložil svoje želje, namekrat mumbuti duh spopas v glavo, začel je obrat nekoga Pristova, da je ta naravnost sovražnik kranjskega postopanja. Precej ko je izrekel te surove besede, začele so kvakat zelene žabe po lužah, nimajo take surovosti v sebi, kakor kranjska duša, akoravno prav dobro vemo, da Pristov pusti kranjskega hujščaka tako pri miru, kakor en kup blata na cesti. Hujščak, le tako naprej, za en pufer spopas bom jaz dal! Svetnjemo pa temu častitemu Štritofu, namesti da rabi mladino za hujskanje, podači jo naj, kako morajo spoštovati otroci svoje starje; posebno potrebno je pa, da pončiš Toneja, da ne bode njegova stara skrbna mati točila solze dan za dnevom nad njim; podači pa tudi sorodnike Popove hiše, v katero ti Krajiček redno zahajaš in pomagaš tuhtat laž za "S-Mir", da se bodejo med seboj ljubili, ne pa kakov se je zadnjič zgodil, strašanski pretep, da se je kar kadilo; metali so eden drugega ven. Škoda, da ni bil tisti dan Štritof navzoč, da bi bil metal pretepen noter; izozkal bi bil glas škandala po celici okraju!

V Svetnivasi je imenovalo tamozanje bojno društvo (Kriegerverein) g. Jos. Krassnigg, graščaka in c. k. lajtmana i. E. za častnega prezidenta. 26. pr. m. je marširalo društvo polnoštivno k hiši imenovanega in mu je izročilo častno diplomo. Odlikovanec, ki se je za društvo

že mnogo zaslug pridobil, se je zahvalil in izjavil da bode delovanje i zanaprej podpiral. Potem se je vršila prijetna zabava. Čestitamo g. Krassniggu najpriesrečnej!

Spomin na leto 1809. Iz Trbiža se poroča, da je pustila gospa Mörell neko drevo podreti. V lesu so našli disto zaraščeno kanonsko kuglico. Gotovo je bila še iz vojnega časa l. 1809.

Za 40 letno zvestu službe je dobil Lovrenc Rauter v Trbižu častno medailjo.

Vlem. Pri Arnoldsteinu je vlomlil nekdo pri vžitkarici Mariji K. in ji je 500 krov denarja ukradel.

Zbesnai je v Arnoldsteinu delavec Johan Kosmač. Komaj so ga premagali in v norišnico odpoljali.

Smrt na pragu. Pri Celovcu so našli na dveh mrljicah 50 letnega moča. Povozil ga je brzovlak, ki je truplo 100 m daleč vlekel. Truplo je bilo pri želodcu prerezano in popolnoma razmesarjeno.

Pazite na deca! 12 letnega Josefa Landi v Beljaku je povozil fijaker.

V bolnišnici v Beljaku kradel je zaradi tativne še predkazovanji R. Stagin.

Ped vlek se je vlezel v Celovcu neki neznanec človek. Vlek ga je grozovito raztrgal in je bil takoj mrtev.

Mrljica v Dravi so našli pri sv. Ulriku. Mrtvec je bil okroglo 25 let star. Ni izključeno, da se je izvrzel zločin.

Franceskega deserterja po imenu Louis Vesse so prijeli v Maria-Sauhu. Pobegnil je iz Toulona.

Star ženin. V Wolfsbergu se je poročil 83 letni Andrej Sankin s svojo gospodinjo. Želimo mu — mnogo otrok.

Pazite na deca! Pri Knippendorfu so se igrali otroci ob "Rammklotzu", s katerim se piloti zabija. Le-ta je padel enemu dečku na noge in mu je več prestov popolnoma zmučeval.

Ustrelj je pri Dombachu 16 letnji Italijan Piazza. Padel je z 2 tovarisom v Malto; ona dva sta se zamogli rečiti. Fiazzu pa je ustrelj.

Močerka. V Gradecu je častil dr. Embacher svoj revolver. Ta se je razprotil in je krogija zdravnika v trebuhi težko ranila.

Po svetu.

9 oseb na smart obseganjih je bilo v Motrilcu. Vložljivo so napadli in oropali vik.

Ma merja. V morski kanali pri Calaisu se je potopila francoska podmornica barka. 25 moč je utonilo in so bili vsi poskusni rešile zastopani.

Umrl je v Baden-Badenu veliki nemški zdravnik dr. Robert Koch, ki se je zlasti z osirrom na tuberkulozo nevenljivih zaslug pridobil.

Odnos in razumevanje. V angleškem mestu Kidderminster sta bili dve čenski, mati in hčerka, težko zboleli. V bolnišnici sta umrli. Zdravnik so dokazali, da sta veliko premislek včetve tisočev kron. Niti jesti se bogatinika niste privoščili.

Otreček posuševalcev. Pri Molvanagu na Kranjskem so šolarški dečki na poti proti domu skleli neko dekljico, jo zvezali k drevusu in se zagneli nad njim. Kadovedan sin, ali bodejo za to gresno posuševalost narodni listi tudi — nemško folio odgovorno delali

Kako naj se ravna s potoči poškodovanimi trtami?

(Naznani doživljaj sadarske in vinogradniške sole v Mariboru.)

Nevihte v zadnjem času prinesle so v raznih pokrajnah točo, ki je trte bolj ali manj hudo poškodovala. Kako bode to še v poletnih mesecih, se vedena ne more naprej povedati. Ali bati se je na vsak način po sedanjih vremenskih razmerah, da prinesejto točo. Zato se moramo popočati s vprašanjem, kako je ravnat s potoči prizadetim trsem.

Trete so bile maja ali v sredu junija po teči prizadete.

Ako je imela toča drobno zrnje in alio je padala na redko, potem je povzročila na ta način škodo, da je zelene pogonke zruščala in perje raztrgala. To se brez načega vplivanja zoget zrasne, brez da bi trta posebno trpel. V tem slučaju je treba takoj škopiti, ako se ni to že preje storilo.

Ako so pa bili zeleni pogonki in perje tako razbiti, da so od njih je zadaj deli kot krasni ostanki ostali, potem se praporita, da se obstoječe zelene pogonke z ostanim nočem do najspodnejših 1–2 očeh porde (Rockschmitt). Ta pošteje potem, in napravila nove šoše, ki zamorejo do stima še dozoreti in bodejo prihodek leta plodenosti les dajali. Treba napraviti tudi iz starih delov zelenih pogonk in te pa je treba izdresi, tako da so tako redki, da drug drugega v rasti ne ovirajo. To delo je potrebno in se s tem poplača, da se more take vinogradske v prihodnjem letu rezati in da sečijo plodove, kakor da bi sploh ne bili poškodovani. Tam, kjer se na slabotih pogonk in na bledomesnem listju vidi, da trta v semeničiji nima dovolj hrane, je potrebno, da se prva nastavljaju pogonki gnoji z dušičkarnimi gnojili (najbolj z 2–3 q čili-salpetra na ha ali pa z gnojnicami, poleg kaingle na trto). Čili salpetra naj se ednakomerno med vrste potrese in spodkopije; gnojnicu pa naj se da ali v plodničnih jasnah k vsaki tri ali pa v jarkih, ki se jih napravi pod proti grlu (que suu Gefälle); tako se gnojnicama v semeničju vsega in razdeli. Tudi s takojšnjimi škopljepanjem, se skrbti za zdravje trte.

Trete zadeve trete v času od sredine junija do konca julija.

Gledo manjše toče velja to, kar smo preje povedali.

Včasih škoda po zadevam po navadi mehkeje zgorjejo deli pogonk, ki ih toča z njih listjem vred odbije ali raztrga; spodaj se trti deli tripti manj. V tem slučaju naj se v prvi vrsti takoj škopiti; tako se starci, da vnesi bolzani, ne naselejo (peronospora). Popki na zelenih pogonkach, dolgoti so prihodek leta (Winternicke-pes) izkrenjo okroglo 2–3 pod poškodovanega vrščika; trta negleda potem nekakšno podvijano. Kadar se to opazuje, se ob prlikih takratnih del (Hietbarbeit und Ausgezäun) od teh novih pogonk le trto pusti, ki je za podvajanje glavnega pogonja najpričernjajša; s drugimi se tako ravna, kakor z edaj "magotterlom" ("Geistertrieb"), t. j. skrjalja se jih na 1–2 porces.

Posebice do vrste poškodovanja trte je potem tudi razvoj grozdja iz novih postavnih pogonk in iz "geislor" (Geistrasen, Martini-grosz), ki pa se dozni popolnoma do jesen. Potem se dobi na spodnjih delih, v kolikor si ti normalni osnati, popolno dozoreti ter pol zrelo ali nezrelo grozdje, katero zadnje visi bolj ali manj višje od prvrega. Pri trgtavi se mora sevdova za ostvari in se ne avse nezrelo grozdje obesem z srečino povesati.

Gnojenje v tem času si več priporočati. Kajti potem se pogonjeni pogonki predlogo zavidi ter dozoreti prepreči. Pravoklano in nadzadujoče škopljepanje, ako treba tudi škopljepanje, se takoj kakor v prvem slučaju posebno priporoča. S tem se prepreči razširjanje „oidinma“.

(Kaprj prihodnjih?)

Loterijske številke.

Gradeč, dne 28. maja : 67, 86, 57, 27, 59.
Trst, dne 21. maja : 78, 29, 30, 87, 88.

Kdo bo na naše inzervate odgovor, na priloži vpravljenu pismu return-marka. Brez marke ne pošljame odgovora.

Proti zaprtju jeter — bolezni oseb, ki mnogo jedo in se premalo gibijo — predpisujejo prve medicinske kapacitete vsakodnevno 1 kozarec Franc Jožef-ove gradičice, zavrite na teče v nekoliko segretem stanju, in nato daljši izprehod. Valed vočjega gibanja čreves, katero povzroča Franc Jožef-ova gradičica, se v spodnjem delu telesa izpodbudi cirkulacija krvi, radi česar kmalu izginje neprirjetni pojavi in bolnikčeče čuti kot ozdravitev težko boljeni. — Održavniški razsodišča ogrske razstave povodom tisočletnice je bila izmed vseh enakovršnih domačih rudniških voda odlikovana edino le Franc Jožef-ova gradičica z veliko milenijsko kolajno.

Dober tek!

Zdravi telodec imamo in ne tiči nas v telodcu, nismo več bolčin, odkar rabimo Fellerjeve odvajajoče Rhabarber-kroglice z sn. „Elsapilen“. Porenje vam iz iskušnje, poskusite jih tudi, one uredijo odvajjanje in pospešujejo prebavljanje. 6 škatljic franko 4 krov. Izdelovalatelj je apotekar E. V. Feller, Šabinci, Elsapilen št. 241, (Hrvatsko).